

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِحثمان در مسئله سب النبی صلی الله علیه وآله وسلم بود، سب یعنی اینکه کسی به هر شکلی قولاً و فعلاً بخواهد عیب و نقصی را بر پیغمبر خدا وارد کند تا آن موقعیت و عظمتی که دارد تنقیص شود.

امام رضوان الله علیه در تحریر الوسیله بعد از بحث حد قذف فرموده: «فروع: الأول - من سب النبي صلی الله علیه وآله والعیاذ بالله وجب علی سامعه قتله ما لم یخف علی نفسه أو عرضه أو نفس مؤمن أو عرضه، ومعه لا یجوز، ولو خاف علی ماله المعتد به أو مال أخیه كذلك جاز ترك قتله، ولا یتوقف ذلك علی إذن من الإمام علیه السلام أو نائبه، وكذا الحال لو سب بعض الأئمة علیهم السلام، وفي إلیحاق الصدیقة الطاهرة سلام الله علیها بهم وجه، بل لو رجع إلى سب النبي (ص) یقتل بلا إشكال»^۱.

دیروز گفتیم اگر کسی سب النبی صلوات الله علیه و آله را بشنود یقتله بدون إذن الإمام و واجب است که الأذنی فالأذنی او را بکشد، دیروز چند خبر خواندیم که بر این مطلب دلالت داشت و امروز نیز چند خبر دیگر در این رابطه می خوانیم:

خبر اول: «وعن علي بن إبراهيم، عن أبيه، عن حماد بن عیسی، عن رعی بن عبد الله، عن محمد بن مسلم، عن أبي جعفر علیه السلام قال: إن رجلاً من هذیل كان یسب رسول الله صلی الله علیه وآله، فبلغ ذلك النبی صلی الله علیه وآله فقال: من لهذا؟ فقام رجلاً من الأنصار فقالوا: نحن یا رسول الله. فانطلقا حتی أتیا عریة فسألأ عنه فإذا هو یتلقى غنمه، فقال: من أنتما وما اسمكما؟ فقالا له: أنت فلان بن فلان؟ قال: نعم، فنزلاً فضربا عنقه قال

محمد بن مسلم: فقلت لأبي جعفر علیه السلام: رأيت لو أن رجلاً الآن سب النبي صلی الله علیه وآله أیقتل؟ قال: إن لم تخف علی نفسك فاقتله»^۲.

خبر سندا صحیح است ولی صاحب جواهر از آن به حسن تعبیر می کند زیرا ایشان أب علی بن ابراهیم را امامیه ممدوح می داند ولی ما آن را امامیه موثق می دانیم.

این خبر دلالت دارد بر اینکه کشتن ساب النبی صلوات الله علیه وآله واجب است منتهی با "قید إن لم تخف علی نفسك" در واقع این خبر از اخباری است که کشتن را مقید و محدود کرده است.

در اصل مطلب بحثی نیست اما بحث در این است که اگر در کشتن ساب النبی صلوات الله علیه وآله ضرری وجود داشته باشد باید سراغ مسئله دیگری برویم، ما علاوه بر قاعده لاضرر که در اینجا جاری می شود اخبار دیگری نیز در این رابطه (ترك کشتن در صورت خوف ضرر) داریم:

خبر اول: «وعنه عن أحمد، عن علي بن الحكم، عن ربع بن محمد، عن عبد الله ابن سليمان العامري قال: قلت لأبي عبد الله علیه السلام: أي شيء تقول في رجل سمعته یشتتم علیا علیه السلام ویرء منه؟ قال: فقال لي: والله هو حلال الدم، وما ألف منهم برجل منكم، دعه»^۳.

این خبر نیز از معلقات کافی است و عنه یعنی کلینی عن احمد بن محمد، عن علی بن حکم، عن ربع بن محمد، عن عبدالله بن سلیمان العامری که توثیق نشده ولی این اخبار مورد عمل کل فقهاء ما می باشد لذا ضعفشان جبران می شود زیرا ملاک در حجیت اخبار حصول اطمینان به صدور می باشد.

در این خبر نیز کشتن مقید شده به جائی که به خود انسان و یا یکی از برادران دینی ما لطمه و ضرری وارد نشود.

^۲ وسائل الشیعة، شیخ حر عاملی، ج ۱۸، ص ۴۶۰، ابواب حد القذف، باب ۲۵، حدیث ۳، ط الإسلامیة.

^۳ وسائل الشیعة، شیخ حر عاملی، ج ۱۸، ص ۴۶۲، ابواب حد القذف، باب ۲۷، حدیث ۲، ط الإسلامیة.

^۱ تحریر الوسیله، الامام الخمینی، ج ۲، ص ۴۷۶.

جواهر ۴۳ جلدی می فرماید شکی نداریم که مقام فاطمه زهراء سلام الله عليها خیلی بالاست و سپس ایشان آیه تطهیر و امثاله را در اثبات مقام و جایگاه فاطمه زهراء سلام الله عليها ذکر کرده و فرموده سب ایشان نیز همان حکم سب النبی را دارد بعلاوه در مورد حضرت داریم که اگر کسی فاطمه زهراء سلام الله عليها را اذیت کند پیغمبر را اذیت کرده و اگر پیغمبر را اذیت کند خدا را اذیت کرده خلاصه اینکه با توجه به مدارک و منابعی که داریم شکی نیست که فاطمه زهرا سلام الله عليها نیز در این مسئله مثل بقیه ائمه عليهم السلام می باشد.

نکته: برخی سب النبی والأئمه عليهم السلام را به باب مرتد برده اند درحالی که سب با ارتداد فرق می کند و ارتداد احکام مخصوص خودش را دارد.

آدرس: صاحب وسائل در صفحه ۵۴۴ از جلد ۱۸ وسائل ۲۰ جلدی ابواب مربوط به مرتد را ذکر کرده است. بقیه بحث بماند برای فردا إن شاء الله تعالی ...

والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين

فقهاء ما هم خوف ضرر بر نفس خود و هم خوف ضرر بر برادر دینی را ذکر کرده اند و تقریباً مسئله را به همان قاعده لاضرر که عام است برده اند.

صاحب جواهر در این بحث (سب النبی) سراغ اخبار تقیه رفته است که درست هم می باشد، صاحب وسائل نیز اخبار تقیه را در جلد ۱۱ و مسائل ۲۰ جلدی ذکر کرده است و سپس ایشان بحث را به باب سب ائمه عليهم السلام نیز برده است و اخباری را در باب ۲۷ از ابواب حد قذف در این رابطه ذکر کرده است، عنوان باب این است: "قتل من سب علیا علیه السلام أو غيره من الأئمة عليهم السلام ومطلق الناصب مع الأمن".

خبر اول: ﴿محمد بن یعقوب، عن محمد بن یحیی، عن أحمد بن محمد، عن علي بن الحكم، عن هشام بن سالم قال: قلت لأبي عبد الله عليه السلام: ما تقول في رجل سبابة لعلي عليه السلام؟ قال: فقال لي: حلال الدم والله لولا أن تعم به بريئا، قال: قلت: فما تقول في رجل مود لنا؟ قال: فيماذا؟ قلت: فيك، يذكرك، قال: فقال لي: له في علي عليه السلام نصيب؟ قلت: إنه ليقول ذاك ويظهره، قال: لا تعرض له. ورواه الصدوق في (العلل) عن أبيه، عن أحمد بن إدريس عن أحمد بن محمد بن محمد مثله. إلى قوله: تعم به بريئا، قال: قلت لأي شيء يعم به بريئا؟ قال: يقتل مؤمن بكافر ولم يزد على ذلك﴾^۴.

خبر سندا صحیح است و همان طور که می بینید اولاً سب الأئمه عليهم السلام نیز همان حکم سب النبی صلوات الله عليه و آله را دارد و همچنین در خبر گفته شده "لا تعرض له" که دلالت دارد بر اینکه در صورت خوف ضرر نباید سب النبی والأئمه کشته شود.

در این اخبار فاطمه زهراء سلام الله عليها ذکر نشده است ولی همان طور که عرض کردیم صاحب جواهر در جلد ۴۱

^۴ وسائل الشیعة، شیخ حر عاملی، ج ۱۸، ص ۴۶۱، ابواب حد القذف، باب ۲۷، حدیث ۱، ط الإسلامیة.